

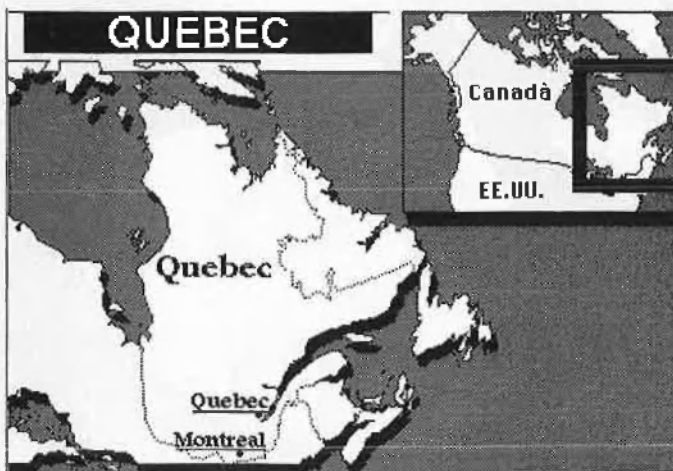
Quebec, punts febles per a un acord

La província canadenc de Newfoundland decidirà aquesta setmana en una jugada política a tres bandes, el futur de Quebec i la seua relació amb Canadà.

Aquesta setmana els 52 legisladors d'una província de 570.000 habitants, que representa el 2 per cent dels 26 milions de canadencs, decidirà el futur immediat de tot el Canadà. Aquesta província no és, òbviament, Quebec; però el futur que hi ha en joc és el de Quebec.

Els legisladors que votaran són els de l'Assemblea de Newfoundland. El primer ministre d'aquesta província, Clyde Wells, ha volgut d'aquesta manera traure's les puges del damunt. Ell, com tots els dirigents federals del Canadà, ha firmat fa quinze dies el Pacte II. Aquest *pacte sobre el pacte* ha servit per a desbloquejar en primera instància la difícil aplicació del Pacte del llac Meech. El pacte del llac imposava una sèrie de condicions particulars favorables a Quebec, que li permetien mantenir-se còmodament dins el Canadà. Aquestes condicions, però, no van ser ben vistes per tres províncies, que les consideraven excessives. La vida política del Canadà durant els últims anys ha basculat al voltant dels acords de Meech que tots havien de ratificar abans del 23 de juny d'enguany.

L'evidència que algunes províncies, entre les quals Newfoundland, no pensaven ratificar-les (fet que provocava l'anul·lació del pacte) va forçar el primer ministre Bryan Mulroney a convocar el Pacte II. D'aquesta nova reunió ha sorgit un principi d'acord perquè el Quebec continue dins el Canadà. Però és un acord amb dos punts fe-

Robert Bourassa, primer ministre de Quebec.

bles. Primer la votació de Newfoundland i després la situació dins de Quebec.

Si els legisladors de Newfoundland voten contra l'acord, no tindrà validesa i Quebec es podrà sentir deslli-

gat del pacte. Les pressions perquè vote a favor són enormes, però els sondejos d'opinió en aquesta província mostren que la població és contrària a l'acord. La paradoxa serà que 570.000 perso-

nes podran decidir per tots. Hi ha, però, un altre punt feble: ¿què en faran els quebequesos?

El primer ministre de Quebec, el liberal Robert Bourassa, va signar el Pacte II enmig de grans aplaudiments. Al seu país, però, els aplaudiments es van tornar crítiques. El Parti Québécois, que lidera Jacques Parizeau, no està d'acord amb el pacte. I les expectatives de vot creixen per a ell, segons els sondejos. El *Journal de Quebec*, segurament el periòdic més influent del país, ha advertit que la signatura no és compartida per una gran part de la població. Lorraine Pagé, president de la Unió de mestres de Quebec, ho ha dit més clar: "la independència de Quebec està escrita en la història. Simplement no tenim cap altra eixida".

Les enquestes que tots els mitjans de comunicació i instituts fan aquests dies, revelen que el signe del referèndum de 1980 seria avui un altre. Aquell any el 60 per cent dels quebequesos van votar a favor de mantenir-se dins el Canadà. Deu anys després el 56 per cent són favorables a la separació. Han vist, en el millor dels casos, que han perdut deu anys i, en el pitjor, recorden una imatge corprenedora que la televisió quebequesa repeteix incessantment: a Brockville, Ontario, el passat setembre uns canadencs botaven foc a la bandera blava amb les flors de lis, símbol nacional de Quebec. Potser no serà suficient que Newfoundland approve el Pacte II.

Vicent Partal